

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **A. K.**, bývajúcej v B., zastúpenej advokátskou kanceláriou K. K., s.r.o., so sídlom v B., IČO: X., proti odporcovi **MUDr. D. H., PhD.**, so sídlom v B., zastúpenému A., s.r.o., so sídlom v B., IČO: X., o **náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 8 C 163/2009, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. januára 2014 sp. zn. 14 Co 718/2013, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. januára 2014 sp. zn. 14 Co 718/2013 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II uznesením z 12. júla 2013 č.k. 8 C 163/2009-40 zastavil konanie a navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania 279,90 € na účet advokátskej kancelárie, ktorá ho v konaní zastupuje. Výrok o zastavení konania odôvodnil súd prvého stupňa tým, že navrhovateľka sa v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 8 C 163/2009 (ktoré začalo podaním jej návrhu dňa 20. augusta 2009) domáha voči tomu istému odporcovi toho istého plnenia, ktorého sa na rovnakom skutkovom základe domáha v už skôr začatom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 19 C 279/2009 (v ktorom bol návrh na začatie konania podaný 19. augusta 2009). V zmysle § 83 O.s.p. začatie konania na Okresnom súde Bratislava I bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie. Neskôr začaté konanie bolo preto potrebné zastaviť (§ 103 O.s.p. v spojení s ustanoveniami § 104 ods. 1 O.s.p. a § 83 O.s.p.). Výrok o náhrade trov konania odôvodnil súd tým, že navrhovateľka z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o jej návrhu muselo zastaviť (§ 146 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Na odvolanie navrhovateľky Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. januára 2014 sp. zn. 14 Co 718/2013 napadnuté uznesenie potvrdil a navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov odvolacieho konania 249,60 €. V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa rozhodol správne a rozhodnutie náležite odôvodnil. Na potvrdenie správnosti dôvodov prvostupňového uznesenia odvolací súd dodal, že totožnosť oboch občianskych súdnych konaní vyplýva z porovnania návrhov na začatie konania podaných na Okresnom súde Bratislava I a na Okresnom súde Bratislava II. Záver súdu prvého stupňa, že neskôr začatému konaniu (na Okresnom súde Bratislava II) bráni prekážka litispendencie (§ 83 O.s.p.), je preto správny. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.), a to aj vo výroku o trovách konania; o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala navrhovateľka dovolanie. V dovolaní a jeho doplnení uviedla, že postup súdov bol nesprávny a viedol k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. e/ O.s.p. Poukázala na to, že „Žalobu na náhradu škody“ s úmyslom, aby na jej základe začalo občianske súdne konanie, adresovala (iba) Okresnému súde Bratislava I, na ktorom ju telefaxom podala 19. augusta 2009; podanie na tomto súde písomne doplnila originálom 20. augusta 2009. Okresnému súde Bratislava II zaslala telefaxom „Žalobu na náhradu škody“ len ako informáciu – na tomto súde totiž prebieha konanie na ochranu osobnosti, ktoré je vedené pod sp. zn. 15 C 260/2008 a týka sa tých istých účastníkov. Vzhľadom na to, že telefaxovým podaním „Žaloby na náhradu škody“ doručeným Okresnému súde Bratislava II nesledovala to, aby na jej základe začalo na tomto súde konanie, telefaxové podanie ani dodatočne nedoplnila originálom. Keďže toto telefaxové podanie nebolo dodatočne doplnené, nemalo sa naň v zmysle § 42 ods. 1 O.s.p. prihliadať. V rozpore s týmto ustanovením ale Okresný súd Bratislava II konal tak, akoby konanie riadne začalo podaním návrhu a, konštatujúc prekážku litispendencie, konanie zastavil a navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania. Ani odvolací súd, ktorý mal zistiť túto procesnú nesprávnosť a chybu prvostupňového súdu napraviť, nepostrehol, že konanie nezačalo v súlade s Občianskym súdnym poriadkom. Podľa názoru navrhovateľky došlo v konaní aj k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. Súd prvého stupňa totiž postupoval tak, akoby bola zastúpená advokátkou Mgr. M. K.. Už podaním z 20. augusta 2010 bolo ale súdu oznámené, že došlo k odvolaniu plnej moci udelenej tejto advokátke a navrhovateľka má už iného zástupcu. Z týchto dôvodov navrhovateľka žiadala

rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie.

Odporca sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

1. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré nemá znaky uznesení uvedených v týchto ustanoveniach. Podané dovolanie preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

V danom prípade by prípustnosť dovolania prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až d/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní tvrdené a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania navrhovateľky preto nevyplýva ani z týchto ustanovení.

2. Navrhovateľka v dovolaní namieta, že v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. e/ O.s.p.

Nedostatok návrhu na začatie takého konania, ktoré podľa zákona môže začať výlučne len na návrh, je nedostatkom podmienky konania. Skutočnosť, že občianske súdne konanie v niektorej veci prebehlo bez toho, aby bol podaný návrh, ktorým mohlo toto konanie začať, zakladá procesnú vadu uvedenú v § 237 písm. e/ O.s.p.

Podľa § 42 ods. 1 O.s.p. podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, doplniť netreba. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada.

V zmysle citovaného ustanovenia má podanie obsahujúce návrh vo veci samej, ktoré bolo urobené telefaxom, rovnaké právne účinky ako písomné podanie, avšak iba vtedy, ak bolo doplnené predložením jeho originálu najneskôr do troch dní (porovnaj R 5/2005). Ak takéto podanie nebolo doplnené v zákonnej lehote, súd sa s ním nezaobera, lebo Občiansky súdny poriadok s ním nespája žiadne procesnoprávne účinky.

Zo spisu sp. zn. 8 C 163/2009 Okresného súdu Bratislava II vyplýva, že prvostupňový aj odvolací súd mali za to, že telefaxovým podaním navrhovateľky z 19. augusta 2009 (č.l. 1 spisu), ktoré je označené ako „Žaloba na náhradu škody“, začalo konanie o náhradu škody.

Konanie o náhradu škody je sporové konanie, ktoré začína výlučne iba na návrh (§ 79 ods. 1 O.s.p.). Z predmetného spisu ale nevyplýva, že by telefaxové podanie navrhovateľky (č.l. 1 spisu) bolo doplnené originálom; súdy preto nemali dôvod prihliadnuť na toto podanie. V súlade s § 42 ods. 1 O.s.p. mali vychádzať z toho, že občianske súdne konanie o náhradu škody na základe predmetného telefaxového podania nezačalo, lebo nebol podaný návrh na jeho začatie. Súdy tak ale nepostupovali.

Dovolací súd vzhľadom na to uzatvára, že navrhovateľka dôvodne namieta procesnú vadu uvedenú v § 237 písm. e/ O.s.p. ktorá zakladá nielen prípustnosť jej dovolania, ale zároveň aj jeho opodstatnenosť (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.).

Najvyšší súd preto bez ďalšieho [bez posúdenia, či došlo k ďalšej dovolateľkou namietanej vade (§ 237 písm. f/ O.s.p.)] dovolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. januára 2014 sp. zn. 14 Co 718/2013 zrušil podľa ustanovenia § 243b O.s.p.

Dovolací súd tým, že (len) zrušil uvedené uznesenie, vytvoril procesnú možnosť, aby odvolací súd – aj čo do trov – napravil dôsledky rozhodnutí vydaných v prípade, v ktorom nebol podaný návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný; odvolací súd zároveň rozhodne aj o trovách dovolacieho konania (viď § 243d ods. 1 veta tretia O.s.p.). Pokiaľ by dovolací súd zrušil aj rozhodnutie prvostupňového súdu a „konanie“ ako také zastavil (§ 243b ods. 3 O.s.p.), nebola by vytvorená možnosť dosiahnuť takúto nápravu v takej miere, v akej sa vytvorila riešením, na ktorom spočíva toto rozhodnutie dovolacieho súdu.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 12. marca 2015

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková